

DÉLMAGYARORSZÁG

SZEDED VÁROS ÉS A SZEDEDI JÁRÁS DOLGOZÓINAK LAPJA

XII. évfolyam, 124. szám

Ara: 50 fillér

Vasárnap, 1956. május 27.

ÉPÍTŐK ÜNNEPÉN

Felszabadulásunk óta hetedik alkalommal ünnepeljük már az építők napját. Az építőipari munkások, faipari dolgozók, anyaggyártóipariak, tervezők odaadó munkája iránti megbecsülésnek kifejezője minden esztendőben ez a szép májusi vasárnap: az Építők Ünnepe.

Az ország minden megyéjében vidám baráti találkozóira egésznapos boldog szórakozásra gyűlik össze szakszervezetünk rendezésében ezen a napon az építő-, fa- és építőanyagipari dolgozók sokrétű hatalmas tábora. Csongrád megyei tagságunk Szegeden ünnepli ezt a napot, a dolgozók államától kapott megbecsülésének ünnepét.

Közel hatezer dolgozó ünnepe ez a nap a mi megyénkben. Közel hatezer munkakész rakja a falat az év szorgalmas hétköznapjain, közel hatezer azoknak a száma, akik az építkezéseken, vagy a téglagyártásban, vagy a szivító gőzfűrészeknél, csinosodó családi otthonok számára készülő bútorknál, az épülő utaknál, új köntösbe öltözött házaknál, vagy a tervező asztalok fölött, a tervrajzok készítésénél járulnak hozzá megyénk fejlődéséhez, gazdagodásához. Ez a nap mégsem egyedül az 6. ünnepük. Megyénk minden dolgozójának ünnepe, hiszen az építők keze nyomán mindannyiunk életébe gazdagodik. Ha csak vázlatosan is pillantunk végig az elmúlt esztendő nagyszerű eredményein, akkor is mennyi mindenért lehetünk hálásak azoknak az építőinknek. A Faragó utcai munkásbérházakon kívül felépült már a Jósika utcai, Marx téri lakóházak és a jelenleg épülő Mérey utcai — Londoni körüli háztömb ugyancsak sokat segít majd a lakásprobléma megoldásán. A dolgozók nemcsak Szegeden jutottak az elkészült otthonok százához, hanem Hódmezővásárhelyen is sokak számára biztosított új kényelmes lakást a Hódi Pál utcai építkezés, a Szabadság téri bérházak, és a Lázár utcai háztömb, valamint a most épülő Szabadság téri lakóház. Szentesen a kajánai építkezéseknél a mezőgazdasági dolgozók jutottak egészséges lakásokhoz, — és így folytatnánk tovább.

A lakásépítkezéseken kívül gondolunk csak még a legnagyobbakra nemcsak a megye, hanem az egész ország egyik büszkeségére a Szegedi Textilművekre, vagy a Hódmezővásárhelyi Művelődési, a Ráosi úti géplomásra, a most épülő Szegedi Kenyérgyárra, meg a többi kisebb-nagyobb építkezések egész sorára és gondolunk az új bútorkra, amelyek a szegedi, csongrádi bútorgyárakból kerülnek ki, gondolunk a megye téglagyáraiból kikerülő sok-sok millió téglára, az építkezések alapjaira. Gondolunk minderre, de főként azokra az emberekre, akiknek mindezeket köszönhetjük, gondolunk az építő-, fa- és építőanyagipari dolgozókra köszönettel, hálással szívvel és akkor mindannyian velük ünnepünk ezen a napon.

Az ország és megyénk építői különben sem elszigetelten akarják ünnepelni napjukat. Tudják, hogy az építő, alkotó munkájuk egy része csupán annak az óriási fejlődésnek, annak a felszabadult alkotó munkának, amely pártunk vezetésével hazánkra jellemző, a Szovjetuniótól kapott szabadságunk eddig eltelt 11 esztendejében. Tudják a mi építő dolgozók azt is, hogy megváltozott szebb életüket, a dolgozók egészségének, a szovjet hősök mellett harcos pártunknak és egész népünk dolgos közösségének köszönhetik.

Az idősebb munkásokban még élénken élnek a múlt nehéz esztendéi, amelyekre a fiatalok már kevésbé emlékeznek, az új ipari tanulók pedig legfeljebb hírből tudnak. Olyan természetes ma már, hogy a kényelmes munkásszállásokon ingyen fűtés, világítás, ingyen lakás várja a családjuktól távol dolgozókat és minden délből meleg ételt nyújt a legtovábbi munkahelyen építőnek is, jóformán fillérekért, az üzemi konyha. Ha nem tizenegyet esztendője lett volna, akkor talán nem is hinnék, hogy volt idő, amikor az építőmunkások tanyai istállóban háltak és hagyomány, kenyéren, meg talán szalonnán éltek egész héten át, vagy ha futotta, maguk főztek esténként a napi munka után. Erdemes végignézni korszerű faipari üzemünket is, téglagyárainkat Csongrád megyében; mindegyike — ha van is még bennük tennivaló — fényes bizonyítéka szociális beruházásaival, fürdőivel, több helyen korszerű bölcsődéivel, napközi otthonaival a dolgozókról való gondoskodásnak.

Dolgozók munkáját könnyítik a modern gépek. Hol van már az az idő, amikor talicskán tolták, vagy kézi saroglyákkal vitték fel a téglát a billegő pallókra az emelkedő falakra? Vagy hol vannak azok az idők, amikor több méter mélységből lapáttal hányták fel a földet az építkezéseknél, téglagyártásoknál? Ma daruk, transzportörök viszik a téglát, hordják a földet, gépek keverik a betont és kocsin hordozható gépek végzik a malterkeverést is, gyorsabb és könnyebb lett a munka az építőiparban, amely alig másfél évtizeddel ezelőtt szinte egyáltalán nem ismerte a gépeket.

Hosszú lenne sorolni mi mindent fejlődött építő-, fa- és építőanyagiparunk, amely a többi között olyan korszerű újítással is dicsekedhet, mint a Szegedi Falemezgyár farost üzemrészte, az ország első ilyen jellegű gyára. Pedig az igazi távlatok még most állnak előttünk. Nagyszerű feladatokat szabnak meg a magyar népgazdaság második öt éves tervéhez kiadott irányelvek. E szerint a második öt éves terv éveiben összesen mintegy 200.000 lakást kell építeni, kétszer annyit mint az első öt éves terv során. Ez az építőiparra és az építőanyagiparra, építő munkásokra és tervezőkre egyaránt komoly feladatokat hárít. A lakásokról pedig a mi faipari, bútorigipari dolgozók gondoskodnak, hogy otthonos berendezéssel kellemesek legyenek.

Ma, az Építők Ünnepén, a munkás hétköznapok közepette, jól végezt munkát tudatában és nagy feladatok előtt ünnepeljük szabadon, boldogan, hiszen megbecsült az életünk, megbecsült a munkánk, ebben a hazában, amely «ország, a mi országunk» és ahol «most már a mi kezünk épít».

MENGYÁN PÁL

Az Építő-, Fa- és Építőanyagipari Dolgozók Szakszervezete Csongrád megyei Bizottságának elnöke

Ma mutatják be Szegeden

Kodály Zoltán új művét

A Főiskolai Nap alkalmából ma délelőtt fél 11 órakor Erkel Ünnepi nyitányával kezdődik a szegedi főiskolások nagyszabású műsora a szegedi Nemzeti Színházban. Az Ünnepi nyitányt a szegedi Bartók Béla Filharmonikus Zenekar adja elő Káldor János vezényletével. Ezután „Szeged forradalmi hagyományai és a szegedi költők” címmel Madácsy László főiskolai docens tart előadást, melynek keretében Juhász Gyula, Mórá Ferenc és József Attila verseit Tóth Zsuzsa, Dutkon Edit és Anesini Emil főiskolai hallgatók szavalják. Liszt Esz-dur zongoraversenyét Szendrei Imre zongoraművész adja elő.

A műsor második felének országos jelentőségű eseménye lesz Kodály Zoltán Intermezójának eredeti bemutatója, melyet a Főiskolai Énekkar, a szegedi Kodály-kórus, a szegedi MÁV Hazánk Énekkara, a szegedi Szövetkezeti Énekkar és a Filharmonikus Zenekar ad elő Szeghy Endre vezényletével. A nagyszabású bemutatóra kerülő új művet Kodály Zoltán nemrégiben írta Szeghy Endrénél, a szegedi Pedagógiai Főiskola ének- és zenetanszéke tanárának kérésére. Sokáig húzódott a Hány-intermezóból készítenő kórusmű végleges megírása, mivel Kodály Zoltán nem talált hozzá alkalmas versszöveget. Vargha Károly, a pécsi Pedagógiai Főiskola tanára vállalta a vers megírását, s ezt a szöveget zenésítette meg Kodály Zoltán.

A gyermeknap ünnepei

A nemzetközi gyermeknapot ünnepeljük ma. A szegedi MNDSE-elnökség és a DISZ-bizottság gazdag programot állított össze. Erre a napra legjobban az úttörők készültek, közülük is különösen a harmadik osztályosok, akiket ma avatnak ünnepélyesen úttörőkké a Lokomotív-pályán.

Az ünnepélyes avatás d. e. fél 10-kor kezdődik a Lokomotív-pályán. Innen az úttörők — közben csatlakozik hozzájuk a Ruhagyár, a Szegedi Kender, a Textilművek és az Újszegedi Kender napközi otthonának lakói, valamint

a Gőzfürdő előtt kisgyermekes édesanyák és az Árpád téri óvoda — az MDP Szeged Városi Bizottságának épülete elé vonulnak.

Rollerversennyel kezdődik délután a program, melyet két órákor rendeznek meg a Széchenyi téren. A verseny után Újszegeden a szabadtéri színpadon fél 4 órakor kulturális műsor, a November 7. Művelődési Otthonban filmvetítés, a Báskya sportpályán pedig sportversenyek és úttörő futbalmérkőzés lesz.

Paprikaültetés — májusban

Az egyenes dűlőit kapálantákból, csak két termelőszevetkeztet földjeinek jelzi reit, nem kaptunk határát: bal felé az alsóvárosi Új Élet, jobb felé pedig a mi hályteleki Szabad Tisza földjei húzódnak, meghozza paprikaföldjeit. Igen, azt, hogy paprikaföldek, már most májusban is meg lehet állapítani, pedig máshol, vagy akár itt is egy évvel ezelőtt ilyenkor még üresen várt a föld, hiszen a paprikapalántákat a hideg ágyból csak június 10. körül szokták kiültetni.

A Szabad Tisza földjein emberek hajlonganak, ültetik a palántákat, Tombácsék, Kovács Andrásék, Papp Vince meg családja, többen már sol: pedig már dolgozók végezten haza indulnak. Ez az első év, hogy a csoport melegágyi paprikapalántát tudott kiültetni, mint a többiek.

— Ültetnénk többet is, a melegágyi papri-

melegágyi paprikának, miért ültetük, Kasza József elég hosszan válaszol:

— A paprika igen sok melegt igényel, háromezer fokot, ami azt jelenti, hogy száz napon át 30 fok melegt kell, hogy kapjon, ezt pedig nem mindig kapja meg. A melegágyi paprikát vagy húsz nappal hamarabb lehet kiültetni és ezért megvan a lehetőség, hogy megkapja a kellő meleget. Így aztán több megtermelt és ami fontos: több beért paprikát terem. Ez az utóbbi igen fontos, hiszen csak a pirosra ért paprikát lehet jól értékesíteni és felhasználni. Így hát a többtermelés miatt, deklódnak iránta.

Már alkonyodik lassan, de a földéken májusvégi alkonyatban, hogy mi előnye van a még kinn dolgoznak a

Legdrágább kincsünk = a gyermek

Felszabadulásunkkal a múlt gazdasági, politikai és társadalmi rendszerének romjai maguk alá temették a tőkés uralom elégtelen egészségügyi viszonyait is. Ez az elégtelenség talán sehol nem mutathozott meg olyan határozottan, mint a gyermekvédelemben.

Hazánk életében 1945-ben bekövetkezett sorsdöntő fordulat szükségképpen megváltoztatta a gyermekvédelem eszközeit és célját. A párt és a kormány különös gondoskodással fordult e terület felé és a gyermekről való fokozott gondoskodás a Munka Törvénykönyvének a dolgozó terhes nő védelmére vonatkozó rendelkezései által tulajdonképpen már a csecsemő világrajötte előtt érvényesül és folytatódik az ingyenes csecsemőkezelés, a fizetett szoptatási idő, a felemelt társadalombiztosítási juttatás és családi pótlék, a csecsemő betegségével kapcsolatban az anyja részére adott táppénz, az ingyenes anyatej és D-vitamin-akció biztosításával.

Uj társadalmi rendünk megerősödésével egyidejűleg gyermekvédelmünk további fejlődése érdekében kormányzatunk országsszerte kiépítette az állandó bölcsődék és csecsemőotthonok, valamint nyári mezőgazdasági munkák idejére az idejébőlcsődék intézményét. A kialakult új helyzetre jellemző, hogy míg a második világháború előtti Magyarországon a bölcsődei férőhelyek száma az 1000-et sem érte el, 1954-ben már megközelítette 30.000 ezret.

Gyermekegészségügyünk megerősödését szolgálta a kórházi gyermekágyak, szakrendelések és tanácsadók, nem különben az egészségügyi bemutatóra kerülő új művet mek védelmünk hozta létre a gyermekosztályaink korszerűt, Mozgó Szakorvosi Szolgálatot is, amely a város és a falu gyermek-szakorvosi ellátásában mutat és tanácsadással órásszám, forgalma állandóan emelkedik, véhivatott. Népi demokráciánk az úttörők számát ma már megközelíti a 80-at és gyermekvédelmi hálózatainkba egyre szorosabban kapcsoljuk be tanyáit, kifejezni kívánja megbecsülését azoknak a sokgyermekes anyjoknak, kik népességünk gyarapodá-

sához és államunk megerősítéséhez hozzájárultak.

Az elmúltak után nem nehéz meglátnunk Csongrád megye területén sem szocialista államunk gyermekvédelmi intézkedéseinek eredményeit. Míg a felszabadulás előtt me- egyenben egyetlen bölcsőde sem volt, a Hódmezővásárhelyen most létesült harisnyagyári bölcsődével együtt jelenleg 581 bölcsődei és 165 csecsemőotthoni férőhellyel rendelkezünk. Kórházi gyermekosztályaink korszerűt, agylétszámunk megkétszereződött. A gyermekszakrendelések száma az 1954-es évről 1955-ig 165-ről 200-ra emelkedett, a tanácsadók száma 10-ről 15-re nőtt. A gyermekvédelmi hálózatainkba egyre szorosabban kapcsoljuk be tanyáit, kifejezni kívánja megbecsülését azoknak a sokgyermekes anyjoknak, kik népességünk gyarapodá-

gyermeknek nyújtva korszerű gyermekszakorvosi segítséget. Anyatej- és különösen D-vitamin-akciónk is egyre jelentősebb. Az ingyenes csecsemőkezelés-akció kezdete (1953. márc.) óta Csongrád megyében közel 26.000 utalványt adtak ki, s 750 anyát kapott „Anyasági Erdemérem”, illetve „Erdemrend” több mint 1 millió forint jutalom mellett.

Hazánk, s benne megyénk gyermekégészségügye a felszabadulás óta ugrásszerűen javult. Csecsemőhalálozásunk a legjobb európai országokéi egyenértékűvé lett. Ez az eredmény nem magától született meg, hanem annak a hatalmas politikai, gazdasági és kulturális változásnak függvényeként jött létre, melyet pártunk és kormányunk irányításával elértünk.

Brünner József

A Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsának ülészaka

1956. május 18—25-ig Berlinben a Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsa (KGST) megtartotta soronlévő ülészakarát.

A KGST ülészakára az érdekelte országok között egyeztetett javaslatokat fogadtak el a legfontosabb gépek, berendezések, nyersanyagok, fűtőanyagok és élelmiszerek termelésének színvonaláról és kölcsönös szállításáról.

A gépipar, valamint az optikai- és műszeripar fejlesztése távlatainak megvizsgálása során intézkedéseket dolgoztak ki avégett, hogy

a termelésnek az országok közötti szakosítását kiterjesszék és a további műszaki haladást biztosítsák.

Megvizsgálták a vaskohászat nyersanyagalapja — a vasérc — és a kőszőlható szénbányászat, valamint a kőszőlható — fejlesztésének, továbbá a szinesfémkohászat nyersanyagalapja fejlesztésének kérdéseit.

A KGST-ben részvevő országok gazdasági együttműködésének fontos szerepet kell betöltenie az európai népi demokratikus országoknak Lengyelországból szállítandó kőszénrel és a Szovjetunióból szállítandó vasércel való ellátásában.

A mezőgazdaság fejlesztése távlati terveinek megvizsgálása során

figyelmet fordítottak a mezőgazdasági termékek, kiváltképpen a szemesztermé- nyek termelésének jelentékeny növelésére.

A KGST ülészakán nagy jelentőséget tulajdonítottak a KGST-ben részvevő országok népgazdasága villamosenergia-állaló való ellátása kérdéseinek. Munkaprogramot vitattak meg és fogadtak el a részvevő országok közötti villamosenergia-szállítások ki- szélesítését és a Duna vízerő- erőterelői komplex felhasználása tervének kidolgo- zását érintő javaslatok elő- készítésére.

A Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsának ülészakán megfigyelőként részt- vett a Kínai Népköztársaság képviselője és a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság képviselője.

(a. s.)